

Velfærd for Husdyr, der har det godt

Hvordan kan dyr, der lever på en gård have det godt, selvom de ikke kan leve naturligt?

Hvor mange forskellige slags husdyr kender du?

Hvor fik man husdyr fra i begyndelsen, før man havde gårde?

Husdyr er gennem mange hundrede år blevet avlet, så de blev til forskellige racer af husdyr.

For eksempel er der en race af køer, der er rødbrun, og en anden race, der er sort og hvid.

I dag holder man meget styr på den enkelte ko. Derfor har de gule mærker i ørene. Man ved præcis, hvem dens mor og far var. På den måde kan man avle dyrene, så de bliver på en bestemt måde. De danske køer er især blevet avlet, så de giver meget mælk.

Grisene er avlet, så de især giver godt bacon.

Bacon bliver solgt til England, for mange englændere spiser bacon til morgenmad. En dansk gris er ret lang i kroppen. Det passer med, at der bliver meget bacon ud af en slagtet gris.

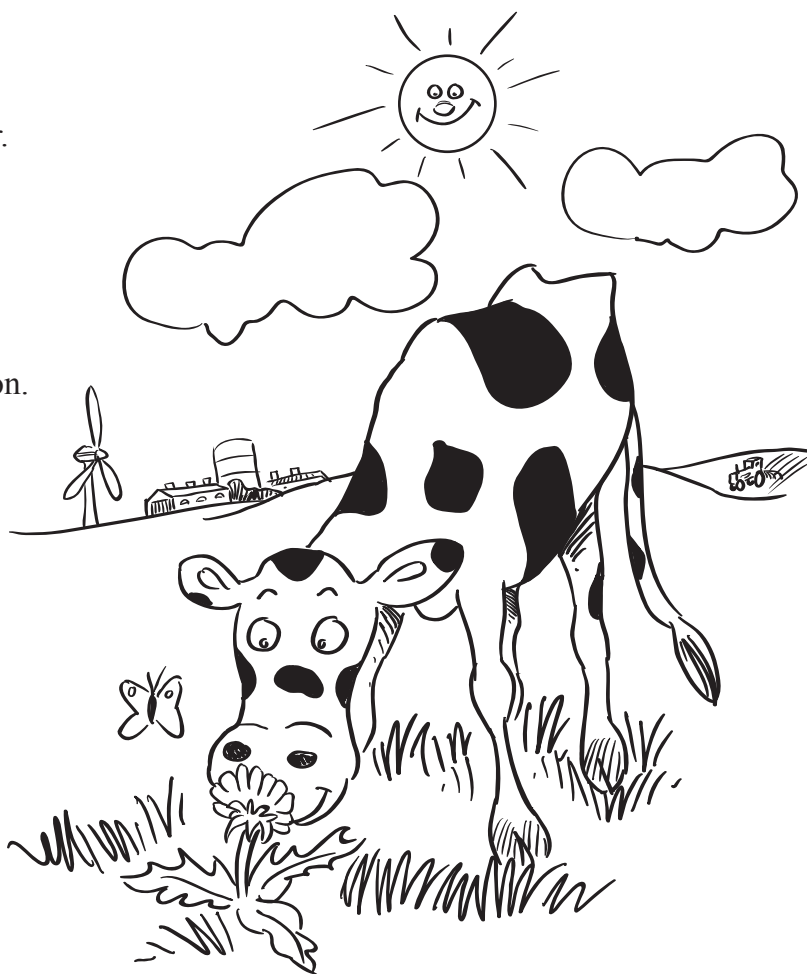
Derfor er husdyr avlet, så de i dag ser meget anderledes ud, end deres vilde forfædre gjorde.

Men de har stadig meget af deres naturlige adfærd.

Det kan godt være et problem for dyrene, at der ikke er plads til deres naturlige adfærd.

I økologisk landbrug skal landmanden sørge for, at dyrene har det godt.

Derfor skal man overholde nogle bestemte regler, der passer til dyrenes naturlige behov.

Velfærd for dyr drejer sig om at dyret skal være:

- fri for frygt og lidelse
- fri for smerte, skade og sygdom
- fri for sult og tørst
- fri for ubehag
- og have frihed til at udfolde normal adfærd

Sundhed betyder:

En tilstand af fuldstændig fysisk, mental og social velbefindende og ikke blot fravær af sygdom og svagelighed.

Sådan opfatter man også dyrs velfærd og sundhed i andre lande.

Det betyder, at velfærd og sundhed ikke kun drejer sig om staldens indretning og den plads, der er til rådighed for det enkelte dyr. Det er også vigtigt, at landmanden tager hensyn til dyrenes adfærd og behov i den daglige pasning. Derfor skal han kende dyrenes adfærd.

Alle økologiske dyr skal på græs mindst 150 dage om året – især i sommerhalvåret.

Desuden gælder det for de enkelte dyreracer at:

En ko skal have mindst 6 kvadratmeter plads i stalden.

En kalv under 100 kilo skal have mindst 1½ kvadratmeter i stalden.

Dyrene skal have adgang til et rent, tørt og blødt leje med naturlig strøelse, fx halm.

Ko og kalv skal gå sammen mindst 1 døgn efter fødslen. Derefter skal kalven have lov til at sutte på anden vis end ved at patte hos koen.

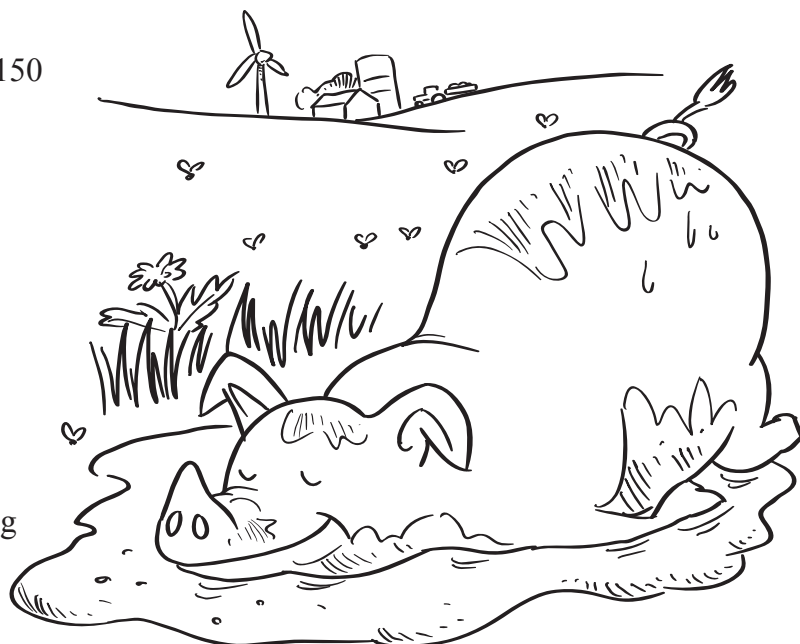
Alle økologiske grise går frit rundt hele året. Det kaldes løsdrift. Og søerne skal på græs om sommeren. Smågrisene skal være hos soen, indtil de er mindst 7 uger gamle.

Det er forbudt at klippe haler og tænder på økologiske grise ligesom i ikke-økologisk drift.

Slagtesvin skal kunne komme udenfor i frisk luft.

Høns, der lægger æg på den økologiske gård skal gå på strøet gulv med højst 6 høns pr. kvadratmeter og have adgang til det fri med mindst 4 kvadratmeter pr. høne.

Du kan se sammenligning med andre former for hold af husdyr på www.okologi.dk/undervisning under Alt om Økologi.

1 Hvorfor er der grund til at tænke på velfærd for husdyr i landbruget? _____

2 Hvad synes du selv er vigtigst, for at husdyr har det godt? _____

3 Hvorfor ser forskellige racer af køer forskellige ud? _____

4 Kan det betale sig for en landmand at være god ved sine husdyr?
– hvad koster det, og hvad kan han spare? _____

